

KRISTIANSAND TINGRETT

Dok 2

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

Deres referanse
2010009890 ES TSA/bj

Vår referanse
10-167303ADM-KISA

Dato
28.01.2011

Høringsuttalelse – utvidelse av virkeområdet for strafferettslige særreaksjoner for utilregnelige som begår vedvarende og samfunnskadelig kriminalitet

Det vises til høringsbrev av 22. oktober 2010, vedlagt høringsnotat om utvidelse av virkeområdet for strafferettslige særreaksjoner for utilregnelige.

Kristiansand tingrett støtter forslaget om å innføre en mulighet for å ilegge en reaksjon mot utilregnelige som begår vedvarende og samfunnsskadelig kriminalitet, ut over hva som følger av dagens straffelov. Tingretten støtter også at dette skjer i form av en strafferettslig reaksjon, framfor en reaksjon etter helselovgivningen, da det er samfunnets reaksjon mot kriminalitet som står sentralt. Av rettssikkerhetsmessige hensyn bør reaksjonen være tidsbegrenset.

Kristiansand tingrett støtter videre at særreaksjonen reserveres for de tilfeller der det foreligger et sterkt behov – knyttet til vern av privatpersoner som rammes særlig hardt og vern av alminnelige samfunnsinteresser. En viktig bakgrunn for innføringen av en slik reaksjon må være hensynet til allmennhetens rettsfølelse der denne krenkes i særlig grad dersom samfunnet står uten virkemidler.

Høringsnotatet nevner en del kriterier for illeggelse av særreaksjon overfor den aktuelle gruppen, men inneholder ikke konkret forslag til lovtekst. Dette gjør det vanskelig å komme med nærmere kommentarer sett fra domstolens side, som vil måtte ta stilling til om vilkårene er oppfylt. Generelt er det viktig at kriteriene så langt som mulig klargjøres i lovteksten framfor i forarbeidene. Lovteksten bør inneholde klarere vilkår enn den lovteksten som ble foreslått i høringsnotatet av 1. april 2009. I denne sammenheng vises også til lovskravet i henhold til EMK art 5, som også innebærer et krav om klarhet, jf Sverre Erik Jebens, Menneskerettighetene i straffeprosessen (2004), s 113. Kristiansand tingrett vil peke på et mulig ytterligere kriterium som ikke er nevnt eksplisitt i høringsnotatet, nemlig en vurdering

Postadresse
Postboks 515 Lundsiden, 4605 Kristiansand S

Sentralbord
38 17 63 50

Saksbehandler
Anne Torill Koland

Bankgiro
6345 05 29135

Organisasjonsnummer
974732998

Kontoradresse
Tollbodgt. 45, 4614 Kristiansand S

Telefaks
38 17 60 09

Telefon
38 17 63 07

Ekspedisjonstid
0845-1545(0845-1500
(15/5-15/9)

Internett/E-post

Kristiansand.tingrett@domstol.no

av det alminnelige straffnivået for de aktuelle handlingene. Det vil neppe være rimelig å gi en tidsbegrenset særreaksjon på 6 måneder dersom samme straffbare handlinger begått av en tilregnelig person ville gitt en reaksjon av kortere varighet enn dette.

Kristiansand tingrett stiller også spørsmål ved om det lovteknisk kan foretas en forenkling dersom loven utformes slik at det er tale én type reaksjon overfor utilregnelige, med tre ulike undergrupper, men med enkelte felles vilkår.

Kristiansand tingrett antar at overfor den aktuelle gruppen vil det ofte oppstå spørsmål om å ilegge ny reaksjon. I følge høringsnotatet skal dette være avhengig av at det foreligger endringer i lovbrysterens psykiske tilstand, som gjør en ny utredning nødvendig. Dette er et uklart kriterium. Det antas også at det kan være mange grunner til at ileggelse av særreaksjon ikke blir vellykket, slik som rusing, sosiale forhold mv. Endring i slike forhold vil kunne være tilstrekkelig til å gi et bedre grunnlag for videre utredning og oppfølging selv om lovbrysterens psykiske tilstand er uendret. Kristiansand tingrett vil derfor peke på muligheten for at adgangen til å ilegge en ny særreaksjon gjøres avhengig av en tidsfrist, eventuelt med tilleggsvilkår.

Kristiansand tingrett

Yngve Svendsen
Sorenskriver

